Як продати чи купити авто без перекупів і не віддати гроші шахраю

Виставили авто ввечері - зранку в телефоні десять дзвінків. Половина починається з «остання ціна?», ще частина - з «заберу за 7 тисяч доларів сьогодні» за машину, яку ви оцінили в 10. Це перекупи: вони стежать за новими оголошеннями цілодобово й заробляють на тих, хто хоче продати швидко.

Покупцю теж дістається. Машина «від власника, один господар» на огляді виявляється купленою тиждень тому, зі скрученим пробігом і надійно схованим дтп. Нижче - як продати за свою ціну, перевірити авто перед купівлею і не віддати гроші тому, хто прикидається покупцем.

Якщо продаєте: перекуп, покупець чи шахрай

Перекуп не обманює вас у прямому сенсі: він просто купує дешево, щоб перепродати з націнкою. Його видають кілька речей:

- Дзвонить у перші хвилини після публікації й не питає ні про сервісну книжку, ні про комплектацію.
- Називає свою ціну на 20-30% нижче, ще не бачивши машини, і тисне часом: «гроші сьогодні, завтра вже не зможу».
- На огляді чіпляється до дрібниць, щоб збити ціну: «тут фарбоване, тут коробка шумить, мінус тисяча».
- Оформлювати на себе не хоче: просить довіреність або договір «з прочерком», щоб потім переписати на наступного покупця.

З перекупом можна просто не домовлятися. З шахраєм складніше: він грає серйозного покупця, який далеко і хоче «забронювати» машину передоплатою. Далі - посилання «для отримання коштів» або прохання надіслати фото картки з обох боків. На фальшивій сторінці просять CVV або код із SMS, і гроші йдуть з вашої картки. Щоб отримати переказ, досить номера картки.

Що допомагає продати за свою ціну:

- Вкажіть у тексті те, про що питає справжній покупець: рік, пробіг, скільки власників, що міняли й коли, чи були дтп.
- Додайте VIN. Справжній покупець перевірить його сам і приїде вже з конкретними питаннями.
- Напишіть, чи є торг і в яких межах. «Торг лише біля машини» відсіює тих, хто збиває ціну телефоном.
- Не беріть жодних передоплат за «бронь» від людей, які машини не бачили, і не відкривайте посилань для отримання оплати.

Якщо купуєте: хто продає і що з машиною

Авто від перекупа може бути цілком нормальним. Проблема в тому, що він знає про машину

лише те, що побачив за тиждень, і часто видає себе за власника, щоб не відлякувати. Ознаки «власника», який ним не є:

- У техпаспорті інше прізвище, а продавець пояснює «це машина брата» або «оформлено на дружину».
- У нього зараз продається ще кілька авто, і всі «свої».
- Не може сказати, коли міняли ремінь чи масло в коробці, і не має чеків із сервісу.
- Переоформлення пропонує через довіреність або «з першим власником, який під'їде в сервісний центр».

Що перевірити до поїздки на огляд. Попросіть VIN і номер свідоцтва про реєстрацію. Справжній власник дасть їх без питань, а той, хто щось ховає, почне викручуватися. Далі:

1. Свідоцтво про реєстрацію перевірте на сайті Головного сервісного центру МВС: opendata.hsc.gov.ua/srtz. Це безкоштовно.
2. Технічний контроль за номером або VIN: opendata.hsc.gov.ua/search-otk.
3. Історію авто за VIN можна замовити в Електронному кабінеті водія МВС, за даними Фактів ICTV це коштує 54,82 грн. Реєстрації й зміни власників часто видають перекупа краще за будь-які слова.
4. На огляді звірте VIN у документах і на кузові. Якщо сумніваєтесь, експертне дослідження в сервісному центрі МВС перевірить номери кузова й двигуна до купівлі.

Є ще один простий тест: пошукайте VIN або номер авто в Google. Інколи виспливає старе оголошення тієї самої машини з іншим пробігом або фото після дтп.

Гроші й переоформлення

Правило те саме для обох сторін: гроші передають тоді, коли оформлюють машину, і не раніше. Завдаток «щоб нікому не продавали» за авто, яке ви не бачили, - найчастіший спосіб втратити гроші ще до огляду.

1. **Огляд і СТО.** Покупець має право заїхати на сервіс або до свого майстра. Власнику, який впевнений у машині, це теж вигідно: після сервісу торгуватися нема на чому.
2. **Договір.** Купівлю-продаж оформлюють у сервісному центрі МВС або в нотаріуса. Продавець має бути власником за документами, довіреність на продаж - привід для додаткових питань.
3. **Оплата.** У день оформлення: переказом у банку або готівкою, яку власник перерахував на місці. Переказ залишає слід і знімає питання про фальшиві купюри.
4. **Ключі й документи** передають після оплати. Продавцю варто переконатися, що авто перереєстроване: інакше чужі штрафи приходитимуть йому.

І окремо про посилання. За даними МВС, шахраї розсилають повідомлення про «штрафи» з підробленими сайтами, а офіційні сервіси працюють лише на домені gov.ua. Сервіси перевірки авто відкривайте самі, вписавши адресу. Посиланням від продавця чи «покупця» краще не користуватися.

Де продавати, щоб покупець бачив, хто продає

На великих автомайданчиках власник і перекуп виглядають однаково. Ми робимо Комору (komora.market) - безкоштовні оголошення в Telegram, і для авто там є кілька речей саме під цю проблему:

- Продавець вибирає: «Своє авто» або «Автосалон / перекуп». Покупець бачить це на оголошенні ще до першого повідомлення.
- Блок «Комора перевірила» попереджає, коли «власник» виставив три й більше авто за три місяці або коли покупці повідомляли, що це перекуп. Після трьох таких скарг від різних людей позначку «від власника» знімаємо.
- В оголошенні є поле VIN. Блок «Історія VIN у Коморі» показує, чи це авто вже продавали інші люди, коли і за якою ціною. Машину, яку купили минулого місяця і знову виставили дорожче, видно одразу.
- Переписка йде в чаті всередині сервісу. Повідомлення з номером картки, рахунку чи посиланням чат не надсилає, тож просити передоплату чи кинути «посилання для оплати» там не вийде.

Ціну можна ставити в доларах. Оголошення потрапляє в канал вашої області й на сайт.

Коротко

- Жодної передоплати за авто, яке ви не бачили наживо.
- Перед оглядом - VIN і свідоцтво про реєстрацію через сервіси МВС на gov.ua.
- Ім'я в техпаспорті має збігатися з паспортом продавця.
- Гроші - у день оформлення в сервісному центрі чи в нотаріуса.
- Продавцю: для переказу досить номера картки, CVV і коди із SMS нікому не потрібні.